

Gyűjtő: SOMOGYI AK BARÁTI KÖR
Gyűjtés ideje: 2010.

TART:

SOMOGYI AK BARÁTI KÖRÖK FELHÍVÁSA
MUZEÁLIS ÉRTEKELÉK AJÁNDÉKOZÁSOK

I lap

LOGIC

FOLDRAÍZSI MUTATÓ: BUDAPEST

SZÁMUTATÓ: XXXIII, 4

Kaposvár

A Budapesten élő szülőföldjüket szerető somogyiak tisztelettel köszöntik a centenáriumát ünneplő Somogy Megyei Múzeumok Igazgatóságát.

A 30 éves Somogyiak Baráti Köre ismeri és elismeri azt a sokirányú, magas színvonalú munkát, amelyet a somogyi múzeumok végeznek múltunk felkutatásában és megőrzésben, történeti - helytörténeti, régészeti, néprajzi emlékeinek tudományos igényű feldolgozásában és bemutatásában.

A baráti kör az élő kapcsolat részeként néhány tagjának (Dr. Boross Marietta, Dr. Eperjessy Ernő, Kolumbán Zsuzsa, Kovácsné Dr. Knézy Judit, és Simon László) önzetlen és önkéntes felajánlásaként hozzá kíván járulni a múzeum gyűjteményének gyarapításához. Ezen tárgyak felsorolását és szakmai bemutatását az adományozó levél mellélete tartalmazza.

Meggyőződésünk, hogy kezdeményezésünk erősíti összetartozásunkat.

Budapest, 2010. március 23.

Somogyiak Baráti Köre

1. Dr. Boross Marietta

– Díszkobak

Karcolt technikával, hagyományos, somogyi pásztormotívumokkal díszített kobaktök. 1994-ben készítette Kapoli Ilona, ifj. Kapoli Antal leánya Boross Mariettának.

– Néprajzi témájú kiadványok

4 példány a 2004-ben megjelent „Beiträge zur Volkskunde der Ungarndeutschen” című folyóiratból, melyben szerepel Boross Mariettának a Somogy megyei Szülőkről írt tanulmánya.

2. Dr. Eperjessy Ernő

– „Négyelő ostor”, négyökrös béres ostrom (rekonstrukció)

Az ostrom hagyományos anyagból, hagyományos technikával készült. Az ostrom az 2000-es évek elején Eperjessy Ernő kérésére készült.

– „Parádés kocsis ostrom”

Díszes, rugalmas nádnyél, Hideg Sándor parádés kocsis hagyatékából való, aki Toponáron gróf Festetich Kristóf parádés kocsisa volt.

– „Tokmány kaszakővel”

Szilajtinó szarvából készült díszítetlen, benne kaszakővel, egykori cselédember használata kb. 1920-1980 közötti időben.

– Néprajzi tanulmányok, könyvek a Múzeum Könyvtárának

3. Kolumbán Zsuzsa

– Iparművészeti baba

Somogydöröcskei népi iparművészeti baba, textilből készített kisplasztika. (Dr. Boross Marietta szakmai útmutatásával)

4. Kovácsné Dr. Knézy Judit

– Díszes fali fatányér

Keményfából esztergált lapos tányér, mely mély „domború” faragással díszített. A tányért Pápai Sándor galamboki volt pásztorember faragta. A tál ép, fényezetlen, lakkozatlan.

5. Simon László

– Falvédő, eredetileg talán díszes ágyterítő vége

Fehér, egyenletesen szőtt lenvászon. Középen és lenti hosszanti szélén vörös fejtő fonallal szálánvarrott mértánias hímzéssel díszített. A terítő a Gábor-Simon család hagyatékából való, Simon László dédanyjáié volt aki, Somogyzilben élt.

FELHÍVÁS MÚZEÁLI S ÉRTÉKEK AJÁNDÉKOZÁSÁRA

Kedves somogyi barátaink!

A Rippl-Rónai Múzeum fennállásának 100 éves évfordulójának alkalmából a 30 éves Somogyiak Baráti Köre néhány tagja, muzeális tárgyakat és szakkönyveket adományozott az ünneplő intézménynek. Az ajándékokat 2010. március 23-án Litea Könyvtárszalonban rendezett „Somogy múltja a múzeumok tükrében„ című esten adtuk át a túloldali levél kíséretében. Szeretnénk ebből hagyományt teremteni.

Nemes elhatározásunkat az is indokolja, hogy a múzeumok költségvetéséből egyre kevesebb összeg jut értékek beszerzésére, Kaposváron néprajzi tárgyak gyűjtésére. Ezért merült fel a gondolat, hogy összefogással mi is tudnánk segíteni.

Amennyiben hozzá kívántok járulni a múzeum gyűjteményéhez, és szívesen ajándékoztok közcélokra, kérjük tegyétek meg.

Mi az ami szóba jöhet?

1. Somogyi vonatkozású, paraszti, cselédi, falusi iparos életmóddal kapcsolatos tárgyak, legfőképp tárgyegyüttesek, akár helyi készítésűek, vagy máshonnan származnak, de itt használták ezeket. Az időhatár egészen az 1980-as évekig terjedhet.
2. Képek, régi fényképek, képeslapok: somogyi tájak, faluképek, házak, családok életkörülményei, vallási tárgyú emlékek, paraszti munkák és viseletek, szokások felvételei. Ha a képek fontosak még a családnak, akkor megfelelő színvonalúak reprózásához való hozzájárulás is segítheti a kutatást.
3. Paraszti családok iratai, gazdák feljegyzései (gazdasági naplók, naptárak, számadások, móríng levelek, végrendeletek, vőfélyversek, halottas énekek, katona versek, bizonyítványok, hegykönyvek, iparosok iratai és más hivatalos iratok stb.)

A felajánlásokkal keressétek Dr. Knézy Judit néprajzkutatót a baráti kör tagját, aki közvetíti a múzeum felé. A muzeális tárgyak, dokumentumok akkor igazán értékesek szakmailag, ha használatával, egykori tulajdonosával, készítésével kapcsolatos adatokra is emlékeztek.

A Somogyiak Baráti Körének tagjainak adományai a megyei múzeum gyűjteményébe kerülnek és megfelelő nyilvánosságot kapnak az ajándékozó nevének feltüntetésével.

A kaposvári Rippl-Rónai Múzeum mindannyiunké, az adományokkal is kifejezzük, Somogyországhoz való tartozásunkat.

Bízunk abba, hogy kezdeményezésünk kedvező fogadtatásra talál.

Budapest, 2010. április 21.

Üdvözlettel:

Somogyiak Baráti Köre
Elnöksége

Somogyiak Baráti Körének

FELHÍVÁSA

megalakulásának 30. évfordulója alkalmából 2010

A Somogyiak Baráti Köre Közgyűlése felhívással fordul mindenkire, akinek szülőföldje vagy mostani életének otthona Somogy; akit gyökere, munkája vagy csupán a szíve köt a Balatontól a Drávaig terjedő gyönyörű vidékhez, hogy járuljon hozzá a 30. évforduló méltó megünnepléséhez.

A Somogyiak Baráti Körét a Budapesten élő, Somogyból elszármazottak hozták létre 1980-ban, azzal a nemes elhatározással, hogy a szülőföldhöz való kapcsolatukat újratereptsék és megerősítsék. Elmélyítsék identitásuk és kultúrájuk alapvető forrását. Továbbá abból a célból, hogy a sokszor messzire sodródó életútjuk gyümölcseiből Somogy számára viszonzzanak valamit, hozzájáruljanak a megye gazdasági, társadalmi és kulturális életéhez a maguk tapasztalataival és lehetőségeivel.

A három évtized alatt nem csupán a tagság nőtt meg, hanem rendezvények sokasága, a programok százai szolgálták az alapító célokat. Tagjaink sorra mutatkoztak be, megrajzolva szakmai és személyes pályájuk vonalát és tanulságait. Köztiszteletet és széles körű ismertséget kivívott tudósaink és művészeink vallottak a somogyi forrásaikról, mutatták be kiadványaikat és művészeti alkotásaikat. Íróink találkozói, művészeink kiállításai beépültek szülőföldünk kulturális életébe. Somogy jeles településeinek képviselői látogattak el Budapestre, hogy bemutassák mai életüket és értékeiket. Rendszeres somogyi csoportos látogatásokkal jártuk be újra és újra szűkebb hazánk tájait, befogadva az ott élők által nyújtott szépségeket és felajánlva a magunk segítségét. Részt vettünk a megye és városai fejlesztési programjainak kialakításában valamint kulturális életében.

Most ismét egy közösségi programhoz fogalmazunk meg felhívást. Hazánkban számos, szülőföldhöz való kapcsolatot ápoló baráti kör létezik. Am a Somogyiak Baráti Köre arra is büszke lehet, hogy az egyetlen, amely három évtizedes múltat és folyamatos tevékenységet vallhat magáénak. Ennek megünneplésére 2010-ben programsorozatot indítunk, amely

- * méltó módon idézi meg az alapító célokat, a somogyi szellemiséget;
- * bemutatja az élő Somogy mai kincseit;
- * meglátatja, hogy a különböző generációk számára mit jelentenek a szülőföld értékei;
- * szélesíti a kibontakozási lehetőségeket Somogy mai fejlődése számára.

Kérjük tagjainkat, a Budapesten élő somogyiakat, a fővárosban tanuló somogyi diákokat, az „otthon” élők, képviselőiket, az önkormányzatokat és mindenkit, akinek Somogyország sokat jelent, akik velünk együtt éreznek és cselekszenek

- * fogalmazzák meg és küldjék el javaslataikat, ötleteiket;
- * adják tevékeny hozzájárulásukat a megvalósítás során, és
- * keressék a közös programalkotás lehetőségeit!

Előre is köszönjük részvételüket, közös tervünk megvalósításában. hogy a 30. évforduló jelentsen új szakaszt a baráti kör életében, és erősítse a szülőföldtől távol élő somogyiak kapcsolatát!

2009. december

Somogyiak Baráti Körének Közgyűlése

A javaslatokat kérjük eljuttatni Gáspár Tamásnak, a Somogyiak Baráti Köre társelnökének: 1202 Budapest, Érmindszent u. 7., tamas.gaspar@ecostat.hu

VERESS MIKLÓS
Somogyi kanászhimnusz

A Baráti Kör negyedszázados évfordulójára

Volt egy országunk: Somogy,
Zöldből idelátszik
maradékul, úgy, ahogy
ősök csontvázáig.
Röntgenképtől. Ez a múlt –
Értünk éltek holtak.
Imádkozni így tanult,
kiért majd itt fognak:

Jöjjön el a Te országod,
ám addig is esdve kérünk –
óvd, Uram, Somogyországot,
mert az volna a lelkünk.

Költő vagyok, azt álmodom,
mit rendelt az Isten:
csúszni kaposi dombokon,
vagy, ahol születtem,
Dráva mentén – ott, ahol még
pogánykorom éltem:
mintha első gyónód volnék
a nagy sekrestyében:

Belénk ültetted nagy álmod,
amit kereszténnyé éltünk –
áldd, Uram, Somogyországot –
a mi koppányságos lelkünk!

Mert hol híja van szüretnek –
a jó torok száraz.
Ki kanásznak nem születhet,
költőnek se jó az:
Csurgótlanul Csokonai,
Berzsenyi Nikátlan;
kinek fognak víg borai
Füred- s Kaposvárbán?!

Uram, ahhoz mérd világod,
amit így sem érdemeltünk,
ha óvod Somogyországot,
érted mi is még a lelkünk!
Rómahegyből Rippl-Rónai
Vaszaryra gondol,
s idekacsint Fodorbandi
a fonyódi strandról:
halálnak is ott a helye,
ahol élők hálnak,
Fruzsina-nak is ideje
ott, hol Dorottyáknak.

Bölcsönkhöz ültess borágot,
hogy Tehozzád énekeljünk:
áldd, Urunk, Somogyországot,
s a mi kanászságos lelkünk!

Amíg bé nem lep a humusz –
a somogyi ráér
fűrörészni kanászhimnuszt
legszebbik anyánkért.
Ki földben is – mennyben, ahogy
hűtlen fia kéri:
Gázolna még, érted, Somogy
csollányosban térdig:
Uram, szívünk ha kifárad,
akkor lesz hazai röggé:
jöjjön el Somogyországod
nékünk örökkön – örökké.

2005. június 3.